



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.

(Helv)

Világ

1919. x. 8.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1919

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. c.

Harc a kenyérért

Ácsorgás — Budapest gabona-készlete — Állnak a malmok — Csak két hétre való lisztünk van

(A Világ tudósítójától.) A munkanélküliséghez és a rettenetes drágasághoz most egy harmadik szerencsétlenség is járul, az igazi kenyértelenség. Budapesten nincs kenyér. A vásárcsarnokokban és a kenyeresboltok előtt selyembluzos uri dámák, fejükön plörözös kalappal és nehézszagu munkásasszonyok ácsorognak. Oh! Ők öt keservesen hosszú esztendő alatt hozzátörődtek az álldogáláshoz és türelmesen várják a kenyérkiosztás sorát.

— A kenyérgyár ma csak kétszázat szállított, mert nincs lisztje. Jöjjenek holnap — mondja a vásárcsarnoki elárusító — és mint a bankpénztáros a vastrezor nehéz szárnyait, széles gesztussal csapja be az üresen álló kenyereszekrények ajtóit.

Künn vagyunk a Soroksári-úton. Egymás mellett sorakoznak a nagy malmok. A legelső a *Pesti Molnár* és *Sütők Gőzmalma*, aztán sorra következnek a *Gizella-gőzmalom*, *Concordia*, *Király-malom*, *Heinrich és Strauss* és a sorban a legutolsó a *Hungária Egyesült Gőzmalom*. Kettő, a Pesti molnár és a Concordia, Dunába nyúló elevátorokkal dolgozik. Most állnak a pater nosterék. Nincs gabonakereskedés. A béke éveiben és a háború alatt ezen a vidéken élénk élet folyt. A magyar lisztexport gócpontja volt és a malmokba befutó iparvágányokon száz és száz vasúti kocsi várt elszállításra. Most szabadon állanak a vágányok, de üresek a raktárak is. Nincs gabonafelhozatal. Közvetlenül az aratás után a románok és angolok támogatásával a Duna hátán Budapestre felhoztak körülbelül 1500 kocsirakomány búzát és rozsot. Ez a szállítás is nagy nehézségekbe ütközött, amit az is bizonyít, hogy egy-egy hajószálya, amelybe rendes körülmények között 30—40, sokszor 50 kocsirakomány gabonát raktak, most csak 3—4 vagonnal érkezett fel. Azonban két hét óta víziúton Budapestre egyetlen szem gabona sem érkezett és néha napján csak a vasúton jön fel egy-két kocsirakomány buza. A főváros most a korábban beraktározott gabonakészletekből él. Ezt szűkösen

álméltották meg, amikor bőségben volt minden és olcsó árakat fizettek. Hus, zsír, gyümölcs most ugyan bőségben van, de nincs aki az árakat megfizesse és ezért a kenyérfogyasztás napról-napra emelkedik. Ha a napi lisztfogyasztást 50 vagonban vesszük fel, a meglévő gabonakészletekhez mérten 15—20 napra való liszt felett rendelkezünk. Ez azonban csak papíron áll meg, mert hisz kérdéses, ahogy a malmok a szénhiány következtében a gabonát egyáltalán fel tudják-e őrölni?

Jelenleg a *Concordia Gőzmalom* és a *Pesti Hengermalom* dolgozik. Lehet, hogy meg fognak indulni a *Lujza-malom* és az *Első Budapesti Gőzmalom*, de csak az esetben, ha megfelelő mennyiségű gabona érkezik. A *Hungária Egyesült Gőzmalom* most kizárólag vámörléssel foglalkoznak. Ez némileg segít a szorult helyzetben, mert a vidéki parasztok most ide fuvarozzák a búzát és ebből 15% a fővárosban marad.

Igy élnek a malmok egyik napról a másikra és így él a kenyérért ácsorgó főváros lakossága is. ezer méterhátszóra becsülik. A meglévő készletek feldolgozását rendkívül megnehezíti a szénhiány, ami bár a szénbizottság a katasztrófa elhárítása dolgában mindent elkövet — a malmok tevékenységére bízónak hat. A gabona- és szénhiány miatt a malmok üzemüket kénytelenek megszakítani, ami megint azzal a bajjal jár, hogy a meglévő csekély szénkészleteket még jobban igénybe veszik. Nevezetesen a kazánelőfűtés rengeteg követel. A kazánokat hajnali három órakor már be kell fűteni, reggel hét órakor kapnak gőzt és a gépek csak kilenc-tíz óra felé indulhatnak és az utolsó percig gőzt kell tartani. No már most abban a malomban, amelyikben megszakítással hetenkint három napot dolgoznak, a kazánokat háromszor kell aláfűteni. Egyik budapesti nagymalom például a múlt héten szerdán, csütörtökön és pénteken dolgozott. Pénteken elfogyott a szene. Szombat, vasárnap és hétfőn megint szünetet tartott és kedden indulhatott.

Ily körülmények között Budapest lisztellátása a legnagyobb nehézségekbe ütközik. A főváros és környékének napi lisztfogyasztása körülbelül 50—60 kocsirakomány, ezt a mennyiséget azonban akkor

Budapest főváros házinyomdája 1919.